

Growth Renewal and Expansion

The innovative and Inclusive world of learning in Israel

1. אָנוּ נוֹשְׂאִים לְפִידִים

אָנוּ נוֹשְׂאִים לְפִידִים
בְּלִילוֹת אֶפְלִים.
זֹרְחִים הַשְּׂבִילִים מִתַּחַת רַגְלֵינוּ
וּמִי אֲשֶׁר לֵב לוֹ
הִצְמֵא לְאוֹר -
יֵשָׂא אֶת עֵינָיו וְלִבּוֹ אֵלֵינוּ
לְאוֹר וְיִבּוֹא!

גַּם לֹא קָרָה לָנוּ -
פֶּה שְׁמֹן לֹא מִצָּאנוּ.
לְעֵמֶק הַלְכָנוּ, הִהָרָה עָלֵינוּ,
מֵעֵינֹת הָאוֹרוֹת
הַגְּנוּזִים גְּלֵינוּ.

גַּם לֹא קָרָה לָנוּ -
פֶּה שְׁמֹן לֹא מִצָּאנוּ.
בְּסֹלֶעַ חֲצַבְנוּ עַד דָּם -
וְיֵהִי אוֹר!

2. אני מלכה פיוטרקובסקי, בת פנינה ומרדכי צבי זכרוןם לברכה
דור שני לעוז הרוח היהודית שגבר על הקמים להכריתו, מתכבדת
להשיא משואה זו של יום העצמאות ה - 67 למדינת ישראל
לכבוד בני משפחתי שעיקר כוחי מהם. לכבוד חברותי הלמדניות
בעבר ובהווה אשר בשקדנותן ובהעמקתן ברזי תורת ישראל,
שותפות לתחיית לימודה בקרב הנשים מתוך מעורבות בשיח
ההלכתי המשפיע על חיי הפרט והמדינה בישראל.
לכבוד המחזיקים בעץ החיים אנשי ונשות ההלכה, שבהתמודדותם
עם אתגרי השעה שואפים שואפים ליצור הליך גיור מקרב
ומעצים,
פדיון המעונות בחיי נישואיהם, ומענה למצוקת הנפגעים
והנפגעות מזולתם.
לכבוד מי שבזכותם, דרכיה של התורה נחוות כדרכי נעם, וכל
נתיבותיה שלום
ולתפארת מדינת ישראל! (דבריה של מלכה פיוטרקובסקי -
בטקס הדלקת המשואות תשע"ה)

התקווה - אסתר שקלים

אָבוֹתֵי לֹא הִתְפַּלְלוּ
לְפָאֲתֵי מִזְרַח קְדִימָה
מִשׁוֹשָׁן צָפוֹ יָמָה
אֶל הַשָּׁמַשׁ הָעוֹלָה
בְּצִיּוֹן.
וְעָלוּ
וְטָפְסוּ בְּחוֹף מִעֶרֶב
וְתָהוּ בְּסוֹף מִעֶרֶב
וְטָעוּ בְּסוֹד מִעֶרֶב
וְתָעוּ .
וְאֲנִי בְּכַתֵּל מִזְרַח אֲשֶׁר
בְּמִעֶרֶב
קְדִימָה
חֲדָשׁ יְמִינִי בְּקֶדֶם
אֶפְלָל.
מִתּוֹךְ "שִׁרְקִיָּה" בְּהוֹצָאת
כְּנַת-זְמוּרָה-בֵּיתֵן

3. התקווה - נפתלי הרץ אימבר

כֹּל עוֹד בְּלִבָּב פְּנִימָה
נִפְשׁ יְהוּדֵי הוֹמִיָּה,
וְלִפְאֲתֵי מִזְרַח, קְדִימָה,
עַיִן לְצִיּוֹן צוֹפִיָּה,
עוֹד לֹא אֲבַדָּה תְּקוּתָנוּ,
הַתְּקוּהָ בֵּת שְׁנוֹת אֶלְפִים,
לְהִיּוֹת עִם חִפְשֵׁי בְּאַרְצָנוּ,
אֶרֶץ צִיּוֹן וִירוּשָׁלַיִם.

A new religion – Yehuda amichai

4. I must always walk in the opposite direction to all that is and has been so I feel that I live in Jerusalem I walk opposite the pilgrim parades, in the old city I feel the friction, I rub against them, fell the texture of their clothes smell their scents and hear their talk and song they flutter by my cheeks like pretty clouds. Sometimes I get entangled in a funeral procession And come out on the other edge, towards the good life, and sometimes I am trapped in happy parades and I lift my hand Like one swimming against the current, or a s saying goodbye Goodbye, go, you should go And I to the other side, to my grief and my resting I walk opposed to the longing and prayers So that I may fell their warm breath on my face And the buzz and rustling of the substance of prayer and longing And so, maybe a new religion is created. Like fire from a rubbed match And friction that causes electricity

4. אני מכרח תמיד ללכת בכיוון נגדי לכל שעובר ועבר. כך אני חש שאני חי בירושלים: אני הולך נגד תהלוכות הצלינים בעיר העתיקה אני מתחכך בהם, משתפסף, חש את ארג בגדיהם ומריח את ריחם ושומע את דיבוריהם וזמרתם, הם עפים ליד לחיי כמו עננים יפים. לפעמים אני מסתבך בקהל המלויים של מת ויוצא בקצה השני בכיוון החיים הטובים, ולפעמים אני שבו בתוך מצעדי שמחה ומרים יד כמו שחין נגד הזרם או כאומר שלום, שלום, לכו, לכו לכם, ואני לצד השני, אל אבלי ומנוחתי. אני הולך נגד הגעגועים ונגד התפילות כדי לחוש את נשמתם החמה על פני ואת זמזום ורשרוש חומרי הגעגועים והתפילה. וכך אולי נוצרת דת חדשה, כמו אש מגפרור משתפסף וכמו החיכוך שעושה חשמל.

5. "כל הנכנסין להר הבית נכנסין דרך ימין ומקיפין ויוצאין דרך שמאל, חוץ ממי שאירעו דבר, שהוא מקיף לשמאל. [מה לך מקיף לשמאל], שאני אבל, השוכן בבית הזה ינחמך. שאני מנדה, השוכן בבית הזה ייתן בלבם ויקרבוך, דברי רבי מאיר. אמר לו רבי יוסי, עשיתן כאלו עברו עליו את הדין. אלא השוכן בבית הזה ייתן בלבך ותשמע לדברי חבריך ויקרבוך." (משנה מידות ב ב)

6. Mishna - Mas. Middoth Chapter 2

ALL WHO ENTERED THE TEMPLE MOUNT ENTERED BY THE RIGHT AND WENT ROUND [TO THE RIGHT] AND WENT OUT BY THE LEFT, SAVE FOR ONE TO WHOM SOMETHING UNTOWARD HAD HAPPENED, WHO ENTERED AND WENT ROUND TO THE LEFT. [IF HE WAS ASKED], WHY DO YOU GO ROUND TO THE LEFT, [AND HE ANSWERED] BECAUSE I AM A MOURNER, [THEY SAID TO HIM], MAY HE WHO DWELLS IN THIS HOUSE COMFORT THEE. [IF HE SAID] BECAUSE I AM EXCOMMUNICATED. [THEY SAID] MAY HE WHO DWELLS IN THIS HOUSE INSPIRE THEM TO BEFRIEND THEE AGAIN. SO R. MEIR.

7. בארץ-ישראל קם העם היהודי, בה עוצבה דמותו הרוחנית, הדתית והמדינית, בה חי חיי קוממיות ממלכתית, בה יצר נכסי תרבות לאומיים וכלל-אנושיים והוריש לעולם כולו את ספר הספרים הנצחי.

לאחר שהוגלה העם מארצו בכוח הזרוע שמר לה אמונים בכל ארצות פזוריו, ולא חדל מתפילה ומתקווה לשוב לארצו ולחדש בתוכה את חירותו המדינית.

מתוך קשר היסטורי ומסורתי זה חתרו היהודים בכל דור לשוב ולהאחז במולדתם העתיקה; ובדורות האחרונים שבו לארצם בהמונים, וחלוצים, מעפילים ומגינים הפריחו נשמות, החיו שפתם העברית, בנו כפרים וערים, והקימו ישוב גדל והולך השליט על משקו ותרבותו, שוחר שלום ומגן על עצמו, מביא ברכת הקידמה לכל תושבי הארץ ונושא נפשו לעצמאות ממלכתית.

8. The Land of Israel was the birthplace of the Jewish people. Here their spiritual, religious and political identity was shaped. Here they first attained to statehood, created cultural values of national and universal significance and gave to the world the eternal Book of Books.

After being forcibly exiled from their land, the people kept faith with it throughout their Dispersion and never ceased to pray and hope for their return to it and for the restoration in it of their political freedom.

Impelled by this historic and traditional attachment, Jews strove in every successive generation to re-establish themselves in their ancient homeland. In recent decades they returned in their masses. Pioneers, ma'pilim [(Hebrew) - immigrants coming to Eretz-Israel in defiance of restrictive legislation] and defenders, they made deserts bloom, revived the Hebrew language, built villages and towns, and created a thriving community controlling its own economy and culture, loving peace but knowing how to defend itself, bringing the blessings of progress to all the country's inhabitants, and aspiring towards independent nationhood.

9. חיים נחמן ביאליק – הלכה ואגדה

להלכה – פנים זועפות, לאגדה – פנים שוחקות. זו קפדנית, מחמרת, קשה כברזל – מדת הדין; וזו ותרנית, מקילה, רכה משמן – מדת הרחמים. זו גוזרת גזרה ואינה נותנתה לשעורים: הן שלה הן ולאן שלה לאן; וזו יועצת עצה ומשערת כחו ודעתו של אדם: הן ולאן ורפה בידה. זו – קלפה, גוף, מעשה; וזו – תוך, נשמה, כוונה. כאן אדיקות מאובנת, חובה, שעבוד; וכאן התחדשות תמידית, חרות, רשות. עד כאן – על הלכה ואגדה שבחיים; ועל שבספרות מוסיפים: כאן יבשת של פרוזה, סגנון מוצק וקבוע, לשון אפורה בת גון אחד – שלטון השכל; וכאן לחלוחית של שירה, סגנון שוטף ובן חלוף, לשון מגומרת בצבעים – שלטון הרגש.

על חלופי כינויים אלה שבין הלכה לאגדה אפשר להוסיף עוד, עד אין שעור, ובכולם היא מצד ידוע אבק אמת, אבל כלום יש לשמוע מזה – כסברת רבים – שההלכה והאגדה הן שתי צרות זו לזו, דבר והפוכו?

...

הנה הולך וגדל דור באויר שכולו מימרות ופזמונים, ועל מיני דברים שכולם הבל פה ורוח שפתים. הולכת ונבראת מין יהדות של רשות. קוראים בשם לאומיות, תחיה, ספרות, יצירה, חנוך עברי, מחשבה עברית, עבודה עברית – וכל הדברים הללו תלויים בשערה של איזו חבה: חבת ארץ, חבת שפה, חבת ספרות – מה מחירה של חבה אוירית?

חבה? – אבל החובה היכן? ומאין תבוא? ומהיכן תינק? המן האגדה? והיא בטבע אינה אלא רשות, הן ולאן ורפה בידה.

יהדות שכולה אגדה דומה לברזל שהכניסוהו לאור ולא הכניסוהו לצונן. שאיפה שבלב, רצון טוב, התעוררות הרוח, חבה פנימית – כל הדברים הללו יפים ומועילים כשיש בסופם עשייה, עשייה קשה כברזל, חובה אכזרית.

לבנות אתם אומרים – "כרתו אמנה וכתבו ועל החתום שרינו לוינו וכהנינו... והעמידו עליכם מצוות" - הלא כן החלו לבנות גם אבותיכם.

החזיונות הנשגבים של ישעיה השני העירו את הלבבות, ואולם כשהגיעה שעת הבנין, היו שני הנביאים שבין הבונים – חגי וזכריה – האחרונים לנבואה והראשונים להלכה, ואלה שלאחריהם – עזרא וסיעתו – לא היו אלא בעלי הלכה בלבד.

בואו והעמידו עלינו מצוות!

יותן לנו דפוסים לצקת בהם את רצוננו הנגר והרופס למטבעות מוצקות וקיימות. צמאים אנו לגופי מעשים. תנו לנו הרגל עשייה מרובה מאמירה בחיים, והרגל הלכה מרובה מאגדה בספרות.

אנו כופפים את צוארנו: איה עול הברזל? מדוע לא תבוא היד החזקה והזרוע הנטויה?

(ביאליק, הלכה ואגדה)

10. א שיר, המעלות:

בְּשׁוֹב ה', אֶת-שִׁיבַת צִיּוֹן-- הֵינּוּ, כְּחֻלְמִים.

ב אֶזּוּ יִמְלֵא שְׁחֹק, פִּינּוּ-- וּלְשׁוֹנֵנוּ רִנָּה:

אֶזּוּ, יֹאמְרוּ בְּגוֹיִם-- הַגְּדִיל ה', לַעֲשׂוֹת עִם-אֶלֶּה.

ג הַגְּדִיל ה', לַעֲשׂוֹת עִמָּנוּ-- הֵינּוּ שְׂמֵחִים.

ד שׁוֹבֵה ה', אֶת שְׁבִיתֵנוּ-- כְּאֶפְיָקִים בְּנִגְב.

ה הַזְרָעִים בְּדַמְעָה-- בְּרִנָּה יִקְצְרוּ.

ו הַלֹּחַד יִלָּךְ, וּבְכַה-- נִשְׂא מִשָּׁד-הַזָּרַע:

בֹּא-יֵבֵא בְרִנָּה-- נִשְׂא, אֶלְמַתֵּיו.

11. וכן הוא אומר (תהלים קו, ז): **וימרו על ים בים סוף.**

מהו שני פעמים?

אלא על הים המרו, שלא היו רוצים לירד, אלולי שבט

יהודה שקפץ תחלה, וקדש שמו של הקדוש ברוך הוא,

שנאמר (שם קיד, א-ב): **בצאת ישראל ממצרים היתה**

יהודה לקדשו. ובים סוף מנין שהמרו?

אלא כיון שירדו לתוך הים, היה מלא טיט, שהיה עד

עכשיו לח מן המים, והיה בו כמין טיט, שנאמר (חבקוק

ג, טו): **דרכת בים סוסיך חומר מים רבים**, והיה אומר

ראובן לשמעון: במצרים בטיט, ובים טיט.

במצרים בחמר ובלבנים, ובים חמר מים רבים.

הוי, וימרו על ים בים סוף.

ואחר כל הנסים האלו אתם גומלים לי בישא?!

12. מרחוק כל דבר נראה נס

אבל מקרוב גם נס לא נראה כן.

אפלו מי שעבר בים-סוף בבקיעת הים

ראה רק את הגב המזיע של ההולך לפניו

ואת נוע ירכיו הגדולות.

(ניסים' יהודה עמיחי, שעת החסד)

(מדרש רבה, תהלים קו)